

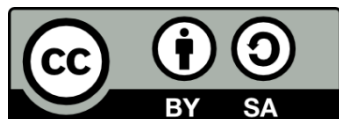

Παράγοντες Συμμετοχής Ενηλίκων στην Εκπαίδευση: Ζητήματα Κινητοποίησης και Πρόσβασης σε Οργανωμένες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Ενότητα 2: Πρόσβαση

Γιώργος Κ. Ζαρίφης

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Α. Πρόσβαση, κινητρότητα, συμμετοχή και μη-συμμετοχή

Εννοιολογική οριοθέτηση στο πλαίσιο της
εκπαίδευσης ενηλίκων

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2^ο

ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Ζητήματα πρόσβασης ενηλίκων στην εκπαίδευση, ειδικές ομάδες, προσεγγίσεις διεθνών οργανισμών

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (1/12)

Ορισμός της έννοιας ανάγκη

Πολλές φορές η ανάγκη συγχέεται με άλλες παρεμφερείς έννοιες όπως :

- αναγκαιότητα
- επιθυμία
- ζήτηση

Η έννοια της ανάγκης ορίζεται πάντοτε στο πλαίσιο μιας θεωρητικής προσέγγισης και συνεπώς επιδέχεται διαφορετικούς ορισμούς. Ας δούμε μερικούς!

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (2/12)

α) Ψυχολογική προσέγγιση αναγκών

Σύμφωνα με το Maslow οι ανάγκες μπορούν να ταξινομηθούν και να ιεραρχηθούν.

Η ιεράρχηση των αναγκών κατά τον Maslow

Παράγοντες Συμμετοχής Ενηλίκων στην Εκπαίδευση: Ζητήματα Κινητοποίησης και Πρόσβασης σε Οργανωμένες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (3/12)

β) Ψυχο-κοινωνιολογική προσέγγιση

- Στην ψυχο- κοινωνιολογική προσέγγιση οι ανάγκες εκφράζονται όταν συνειδητοποιείται μια έλλειψη σε σχέση με ένα γενικό κανόνα ή πρότυπο
- Άρα οι ανάγκες είναι κοινωνικο – ιστορικά δημιουργήματα και εμφανίζονται όταν οι άνθρωποι αρχίζουν να σκέφτονται και να αισθάνονται ότι τους λείπει κάτι, π.χ αγαθά, γνώσεις, δραστηριότητες, κοινωνική καταξίωση κ.λ.π.

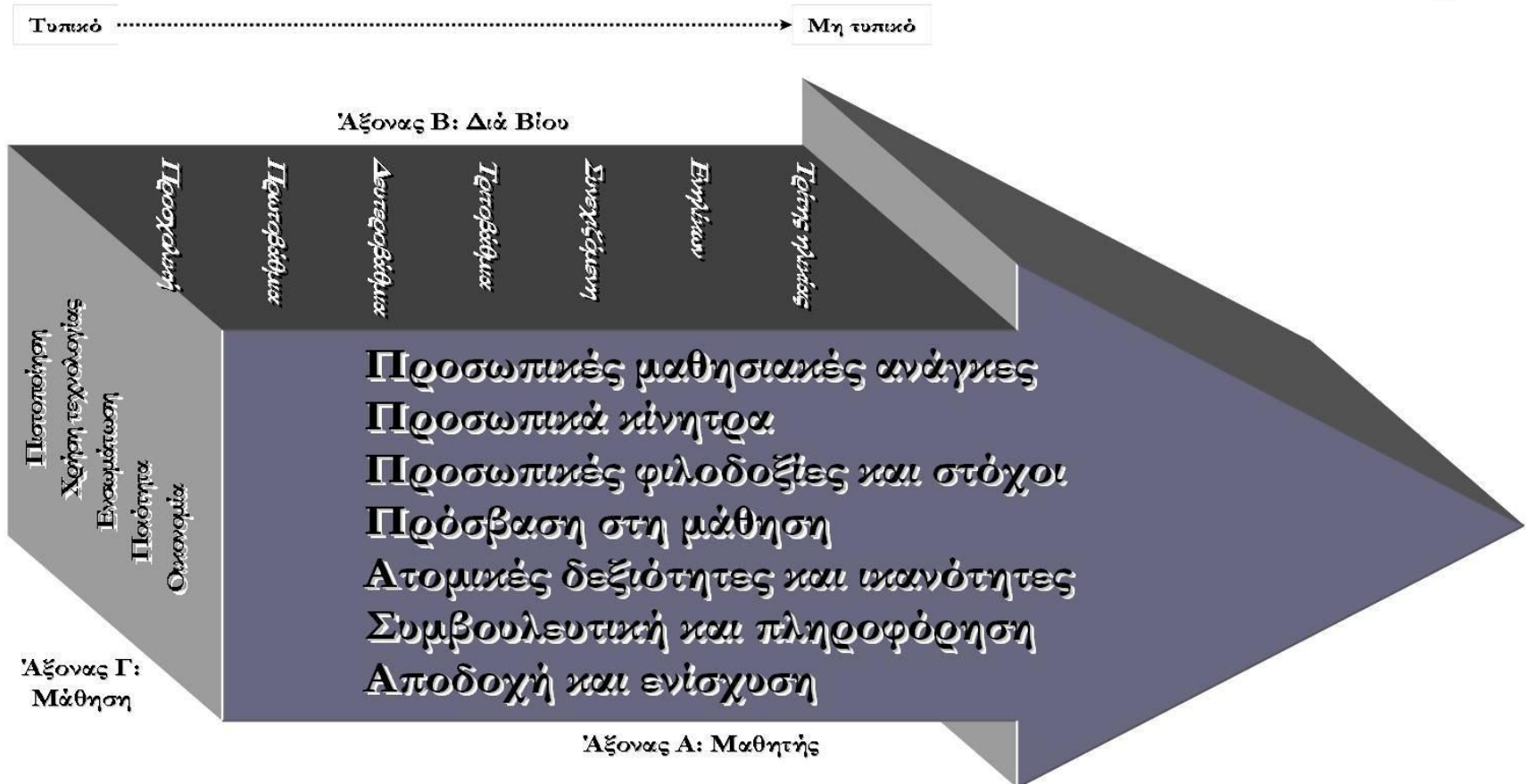
ΠΡΟΣΒΑΣΗ (4/12)

γ) Πολιτιστική προσέγγιση

- Στην προσέγγιση αυτή δίνεται έμφαση στους πολιτιστικούς παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση των αναγκών
- Έμφαση δίνεται στις πεποιθήσεις και αξίες
- Και άρα οι εκπαιδευτικές ανάγκες προκύπτουν από τις αξίες και πεποιθήσεις που χαρακτηρίζουν μια συγκεκριμένη ομάδα
- Η πολιτιστική προσέγγιση συμβάλλει στον προσδιορισμό των εκπαιδευτικών ειδικών

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (5/12)

Παράγοντες Συμμετοχής Ενηλίκων στην Εκπαίδευση: Ζητήματα Κινητοποίησης και Πρόσβασης σε Οργανωμένες Εκπαιδευτικές

Δραστηριότητες

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (6/12)

ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Πώς προσδιορίζεται (με βάση ποιες παραμέτρους);

Ποιους αφορά;

Πώς ελέγχεται;

Πώς αποτιμάται;

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (7/12)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΗΟΥΛΕ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ...	ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ...	Η ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ...	ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ...
ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	Επίτευξη/Αντιμετώπιση ενός προβλήματος	Την απόκτηση όσο το δυνατό περισσότερης γνώσης σε συγκεκριμένες περιοχές	Ο στόχος συνήθως επιτυγχάνεται
ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ	Ενδιαφέρον για το αντικείμενο	Τη μάθηση που καλύπτει όλα τα μέρη του αντικειμένου	Η μάθηση συνεχίζεται στο ίδιο ή παρόμοιο γνωστικό αντικείμενο
ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Κοινωνικές ανάγκες ή ανάγκη για προσωπική ανάπτυξη (συνήθως απροσδιόριστες)	Την ικανοποίηση των αναγκών που βρίσκεται στην ίδια τη δραστηριότητα	Επιδιώκεται νέα κατάσταση ή δραστηριότητα

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (8/12)

Ο Houle χρησιμοποιώντας τα δεδομένα είκοσι δύο (22) συνεντεύξεων με άνδρες και γυναίκες, καταλήγει στη δημιουργία μίας γενικής τυπολογίας με τρεις διαφορετικούς τύπους ενηλίκων συμμετεχόντων σε σχέση όμως με τον τρόπο που αυτοί προσανατολίζονται στη μάθηση και όχι σε σχέση με τους παράγοντες ή τα κίνητρα συμμετοχής τους σε αυτή.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (9/12)

Αυτό που ενδιέφερε μάλλον τον Houle δεν ήταν το μέγεθος ή η επίδραση των κινήτρων σε κάθε περίπτωση αλλά το να εξηγήσει για πιο λόγο οι συγκεκριμένοι συμμετέχοντες ήταν τόσο δραστήριοι, μιας και όπως ο ίδιος σημειώνει χαρακτηριστικά «ήταν τόσο καταφανώς εμπλεκόμενοι σε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε ήταν άμεσος και προφανής ο τρόπος ένταξής του σε κατηγορίες».

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (10/12)

Οι ομάδες (clusters) ή τύποι συμμετεχόντων στις οποίες κατάληξε ο Houle σε σχέση με τον προσανατολισμό τους στη μάθηση είναι οι εξής:

Προσανατολισμένοι στο στόχο ή στο τελικό αποτέλεσμα (goal-oriented). Η συγκεκριμένη κατηγορία συμμετεχόντων ενδιαφέρεται κυρίως να ικανοποιήσει συγκεκριμένους στόχους όπως π.χ. να μπορούν να μιλούν μπροστά σε κοινό ή να είναι σε θέση να επιλύουν οικογενειακά προβλήματα, κλπ. Ο Houle ειδικά για αυτή την κατηγορία λέει χαρακτηριστικά πως αντιμετωπίζουν τη μαθησιακή διαδικασία ως μία σειρά επεισοδίων, καθένα από τα οποία ξεκινά με την διαπίστωση μιας ανάγκης ή ενός ενδιαφέροντος. Η συγκεκριμένη κατηγορία συμμετεχόντων δεν περιορίζεται σε ένα μόνο πρόγραμμα ή στη χρήση μιας διδακτικής μεθόδου αλλά επιλέγουν ό,τι θεωρούν πως θα τους βοηθήσει να επιτύχουν το στόχο τους.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (11/12)

Προσανατολισμένοι στη μαθησιακή διαδικασία

(learning-oriented). Πρόκειται για εκείνη την κατηγορία που ο Houle ονομάζει «άπληστους μαθητές». Συνήθως στην κατηγορία αυτή εντάσσονται όσοι συμμετέχοντες δεν έχουν κάποιο συγκεκριμένο στόχο αλλά συμμετέχουν απλά και μόνο γιατί τους αρέσει να μαθαίνουν για χάρη της μάθησης και μόνο. Κατά τον Houle η συγκεκριμένη κατηγορία συμμετεχόντων χαρακτηρίζεται από μια έντονη επιθυμία να μαθαίνει και να αναπτύσσεται και η συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι συστηματική και συνεχής.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ (12/12)

Προσανατολισμένοι στην εκπαιδευτική δραστηριότητα (activity-oriented). Η κατηγορία αυτή αφορά όσους συμμετέχουν σε κάποια εκπαιδευτική δραστηριότητα όχι για να λύσουν απαραίτητα ένα πρόβλημα ή για να αναπτύξουν κάποια δεξιότητα, αλλά για χάρη της δραστηριότητας και μόνο. Αυτό που κατά τον Houle χαρακτηρίζει ιδιαίτερα τη συγκεκριμένη κατηγορία συμμετεχόντων είναι το ότι δεν εμπλέκονται σχεδόν καθόλου στη μελέτη, δηλαδή δεν διαβάζουν, απλά συμμετέχουν για να ξεφύγουν από το οικογενειακό τους περιβάλλον ή την εργασία ή ενδεχομένως όπως ο ίδιος σημειώνει, για να κοινωνικοποιηθούν ή ακόμη και για να βρουν σύντροφο.

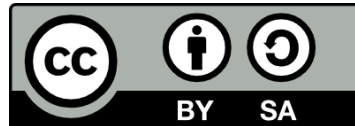
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γιώργος Κ. Ζαρίφης.
«Παράγοντες Συμμετοχής Ενηλίκων στην Εκπαίδευση: Ζητήματα Κινητοποίησης και Πρόσβασης σε Οργανωμένες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες. Ενότητα 2: Πρόσβαση». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χριστίνα Πάσχου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

